

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-06-05

Vår referens

Josephine Nellerup

Strateg

Josephine.Nellerup@malmo.se

Fördjupad översiktsplan Öresundsmetro (FÖP 2041) SBN-2022-835

Sammanfattning

Arbetet med en fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron pågår sedan 2022. I juni 2024 fattade kommunstyrelsen beslut om planeringsinriktningen för samrådshandlingen. Ett förslag till samrådshandling är nu framtagen. Ändringen av översiktsplanen avses vara föremål för samråd under september – november 2025. Den fördjupade översiktsplanen fungerar som ett ramverk och anger inriktningen för det fortsatta planeringsarbetet och framtida järnvägsplan. Sammantaget bidrar delarna till en större helhet, med stora mervärden. Syftet är att skapa förutsättningar för att kunna förverkliga Öresundsmetron 2035+ genom att: hantera metrons sträckning i en första etapp inklusive depå- och stationslägen samt trafikförbindelser, utveckla med metron i fokus ett samlat långsiktigt stadsbyggnadskoncept med integrerat sammanhängande kustskydd, som skapar nationellt och regionalt intresse, visa en utblick med möjliga korridorer för eventuella framtida utbyggnadsetapper av Öresundsmetron inom Malmö.

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner samrådshandling till **Fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron** samt överlämnar planen till kommunstyrelsen för beslut om samråd.

Beslutsunderlag

- Beslut KS 220907 §308 med reservation (MP) och särskilt yttrande (V)
- Tjänsteskrivelse KSAU 220829 Begäran från stadsbyggnadsnämnden om uppdrag att utarbeta förslag till fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron.
- G-Tjänsteskrivelse SBN 2025-06-19 FÖP Öresundsmetro samrådshandling
- Miljökonsekvensbeskrivning
- Sändlista remissinstanser

Beslutsplanering

Stadsbyggnadsnämnden 2025-06-19

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Ett förslag till samrådshandling är framtaget för den fördjupade översiktsplanen för Öresundsmetron. Ändringen av översiktsplanen avses vara föremål för samråd under september – november 2025.

Bakgrund

Malmö stad har sedan 2012 arbetat tillsammans med Köpenhamns kommun med utredning och planering av en metrolinje mellan städerna. 2020 gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen, med stöd av tekniska nämnden och stadsbyggnadsnämnden, i uppdrag att starta arbetet med hur ett nytt metrosystem in i Malmö kan förverkligas när Öresundsmetron etableras. Detta arbete förstärktes 2022 då kommunstyrelsen godkände stadsbyggnadsnämndens begäran att ta fram förslag till fördjupad översiktsplan för Öresundsmetron. I uppdraget ingick att samla arbetet kring stadsutveckling, sammanhängande kustskydd och Öresundsmetrons utredningsarbete av teknisk karaktär i en fördjupad översiktsplan. Inför framtagandet av samrådshandlingen har en rapport *Planeringsinriktning FÖP Öresundsmetron* tagits fram som grund för arbetet. Kommunstyrelsen antog i juni 2024 stadsbyggnadsnämndens förslag till planeringsinriktningen för framtagandet av samrådshandlingen, i enlighet med vad som framgår i ärendet.

Syfte

Den fördjupade översiktsplanen fungerar som ett ramverk och anger planeringsinriktningen för det fortsatta planeringsarbetet och framtida järnvägsplan. Sammantaget bidrar delarna till en större helhet, med stora mervärden. Ett genomförande av Öresundsmetron kräver beslut både hos svenska och danska staten, eftersom metron är en förbindelse mellan två länder och både en nationell och regional angelägenhet. Finansierings och ägarformer behöver också lösas innan järnvägsplan, detaljplaner och tillståndprocesser kan ske.

Syftet är att skapa förutsättningar för att kunna förverkliga Öresundsmetron 2035+ genom att: hantera metrons sträckning i en första etapp inklusive depå- och stationslägen samt trafikförbindelser, utveckla med metron i fokus ett samlat långsiktigt stadsbyggnadskoncept med integrerat kustskydd, som skapar nationellt och regionalt intresse, visa en utblick med möjliga korridorer för eventuella framtida utbyggnadsetapper av Öresundsmetron inom Malmö.

Läsanvisning

Den fördjupade översiktsplanens samrådshandling innehåller ett övergripande stadsbyggnadskoncept för planområdet, strategier och ett planförslag. I en utblick visas möjliga vidare sträckningar av metron i ett senare skede. Slutligen beskrivs hur det fortsatta arbetet, för att förverkliga den fördjupade översiktsplanen, kan ske. Därefter beskrivs en sammanfattande miljöbedömning. I bilaga återfinns den lagstadgade miljökonsekvensbeskrivningen i sin helhet. I slutet av dokumentet återfinns referenser till de utredningar som ligger till grund för förslaget.

Planförslagets huvudsakliga innehåll

Översiktsplanen omfattar Öresundsmetrans sträckning och stationer inom Malmö inklusive depå i första etappen samt korridorer för möjliga utbyggnader i senare skede. Genom metron skapas en utökad arbetsmarknadsregion genom kortare restid. Dessutom tillförs mer kapacitet och redundans i transportsystemet över Öresund.

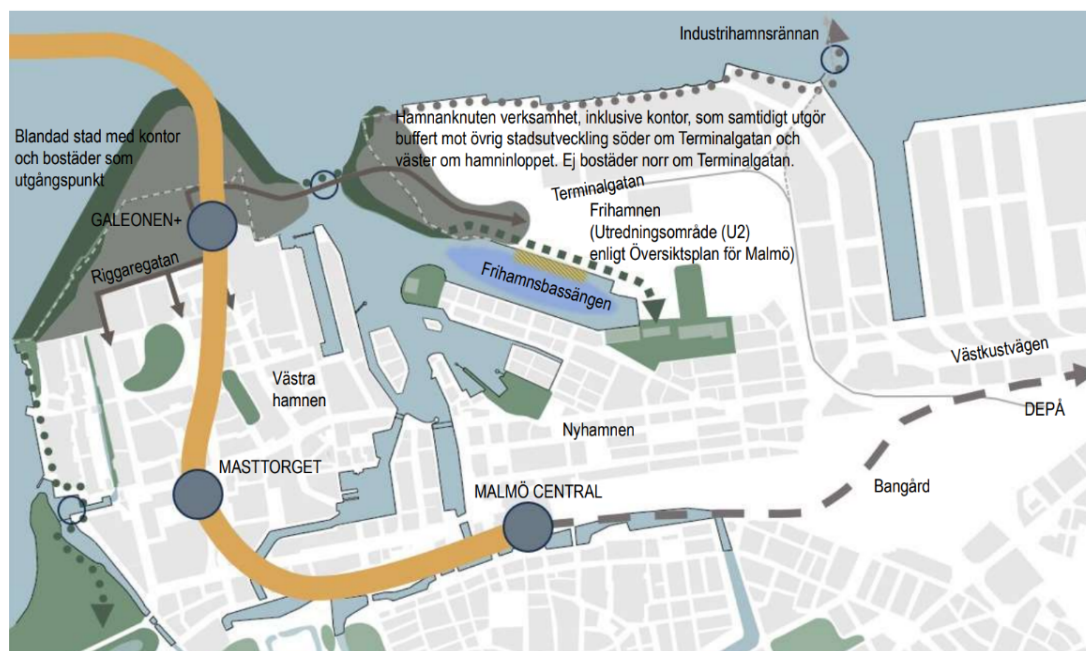
Den fördjupade översiktsplanen handlar även om att skapa förutsättningar för att bevara och utveckla Malmö till en robust och hållbar kuststad, som både bidrar till och drar nytta av Öresundsmetron. Tillsammans med ett sammanhängande kustskydd skapar detta en stadsutvecklingspotential, inom metrostationernas upptagningsområden, som tillvaratar metrorns fulla potential och stärker Malmö som nationell tillväxtmotor.

En övergripande struktur beskrivs för Öresundsmetron i Malmö och anslutande stadsutveckling, år 2050, som tar tillvara metrorns potential. Stations- och depåläge samt sträckningen av metrorns första etapp läggs fast. I en utblick visas möjliga vidare sträckningar. I planen ingår även ett sammanhängande kustskydd som efter år 2070 skyddar centrala Malmö från havet. Öresundsmetron ansluter på den svenska sidan i Västra Hamnen, i utvecklingsområdet Galeonen+, och går sedan till Malmö Central via ytterligare en station söder om Masttorget. Metrosystemet ger båda städerna potentiella skalfördelar, högre nyttjandegrad och en effektiv driftsorganisation. Metroförbindelsen kan utbyggnadsmässigt genomföras oberoende av när Malmös sammanhängande kustskyddet och stadsutveckling sker men en synkronisering mellan delarna skapar stora sammantagna nyttor och mervärden. Ambitionen är att planförslaget skapar en hållbar utveckling och klimatanpassning av stort allmänt intresse som ger bäst kustskydd och tar hänsyn till hälsa och säkerhet, där alla genomförbara mildringsåtgärder har vidtagits samt är det tekniskt och ekonomiskt rimligaste alternativet för platsen och behovet.

Alla tre stationerna är placerade i tät och grön stadsmiljö med en kraftfull dynamik av bostäder, arbetstillfällen, mötesplatser och rörelse. De ligger nära viktiga målpunkter, attraktiva gång- och cykelstråk och kan bidra till minskat bilberoende, hållbart resande och ökad fysisk aktivitet för boende och besökare. Den största stadsutvecklingspotentialen finns runt hamninloppet, i anslutning till metrostationen i Galeonen+. Här skapas både möjlighet för Öresundsregionens näringsliv och ett sammanhängande kustskydd som skyddar Malmös centrala delar och viktiga samhällsfunktioner samt en klimatpositiv stadsutveckling. Genom att ta vara på det strategiska läget som Öresundsmetron ger tillsammans med behovet av ett sammanhängande kustskydd, skapas en unik möjlighet för Malmö. Det skapar förutsättningar för att skydda staden samtidigt som det ger nya ytor för en klimatpositiv stadsutveckling för bostäder och näringsliv. Exploateringen möjliggör ett utökat regionalt näringsliv, en stadsutveckling med hög kvalitet och minskad klimatpåverkan och skapar en möjlighet till medfinansiering av kustskyddet. Hamnverksamheten kommer på sikt koncentreras till Norra hamnen samt i Mellersta hamnen norr om Terminalgatan. Fartyg som idag angör norra Frihamnskajen kommer flyttas, vilket möjliggör en framtida stadsomvandling av Frihamnen. Omvandlingen underlättas även av en järnvägsbro, över Industrihamnsrännan, som förenklar samutnyttjandet av hamnverksamhetens ytor i Mellersta och Norra hamnen. Kring Terminalgatan möjliggörs en modern kontors- och verksamhetsutveckling med ett effektivt markutnyttjande som också kan fungera som buffert mellan hamn- och stadsutveckling. En bro som kopplar ihop Västra hamnen med Frihamnen gör att även detta område på sikt kan dra nytta av en metrostation i Galeonen+. Närheten till metron skapar en viktig omvandlingskraft i området som gör att en effektivare markanvändning kan skapas.

För att skydda Malmö från havsöversvämningar och extrema stormar behövs ett sammanhängande kustskydd och skyddsportar efter år 2070. Kustskyddet behöver ge bästa möjliga skydd för hamnen, stadens centrala delar och ett stort antal samhällsviktiga funktioner. Utformningen har utretts utifrån olika aspekter under fl era års tid⁴. Det förslagna kustskyddet behöver upp- och utfyllnader och är det alternativ som ger störst multifunktionalitet och fl est nyttor även till vardags. Kustskyddets upp- och utfyllnadsform samt skyddsportar skyddar Malmös inseglingränna, manöverutrymme, Industrihamnsrännan samt Malmös centrala delar, samtidigt som så stor hänsyn som möjligt har tagits till marina habitat.

Plankarta

Ett genomförande av Öresundsmetron kräver beslut både hos svenska och danska staten. Därtill behöver finansiering och ägarformer lösas innan järnvägsplan, detalplaner och tillståndprocesser kan ske. Delarna kan ske var för sig men det finns fördelar med att övergripande hålla samman både metrons och stadsutvecklingens genomförande. Hur en etappindelning kan göras och i vilken ordning de olika ytorna tas i anspråk påverkas av flera olika genomförandefrågor. Utbyggnadsmässigt kan metroförbindelsen genomföras oberoende av när det sammanhängande kustskyddet och stadsutvecklingen sker. Depåutbyggnaden, spårdragning och stationer är beroende av marktillgång både ovan och under mark, vilket förutsätter järnvägsplan.

Grafisk sammanfattning av planförslaget

Planprocess

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan, som visar den långsiktiga inriktningen för kommunens utveckling. Syftet är att visa hur användning av mark- och vattenområden och stadsmiljön ska utvecklas. En översiktsplan är inte juridiskt bindande, men är vägledande för all fysisk planering och exploatering. Fördjupningar av översiktsplanen kan tas fram när det finns behov av ändringar för att förflytta ett geografiskt eller tematiskt stadsutvecklingsområde i översiktsplanen. Den fördjupade översiktsplanen sträcker sig över planeringsperioden till år 2050, med en utblick på ytterligare 20 år, efter år 2070.

Under samrådstiden september – november 2025 har myndigheter, organisationer och fastighetsägare, boende, föreningar samt allmänheten möjlighet att lämna synpunkter på samrådsförslaget. De synpunkter som lämnas in under samrådstiden kommer återges i en samrådsredogörelse och i sin helhet. Efter samrådstidens slut bearbetas planen med hänsyn till inkomna synpunkter och förslaget utvecklas vidare. Därefter hålls förslaget till översiktsplan tillgängligt för granskning och då ingår samrådsredogörelsen i handlingarna. Under granskningstiden finns ytterligare möjligheter att lämna synpunkter. Den slutliga handlingen antas i kommunfullmäktige, vilket är planerat till år 2027/28. Vid antagandet blir den fördjupade översiktsplanen en del av den kommunövergripande översiktsplanen och utgör ändring av berörda delar.

Ansvariga

Vesna Vasiljkovic Avdelningschef

Marcus Horning Stadsbyggnadsdirektör